ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

15.02.2024 14:19:04
ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
ΨΗΦΙΑΚΑ
ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΟ
ΑΠΟ
DIMITRIOS
DIMITROPOULOS

ΥΠΟΙΚ 15/02/2024
Α. Π.: 25411 ΕΞ 2024

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ταχ.Δ/νση	:	Χαρ. Τρικούπη 6-10
Ταχ.Κώδικας	:	10679, Αθήνα
Πληροφορίες	:	Δ. Δημητρόπουλος
Τηλέφωνο	:	2131339775
E-mail	:	d.dimitropoulos1@minfin.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
- Τμήμα Ερωτήσεων & ΑΚΕ
- Τμήμα Αναφορών

ΚΟΙΝ.: Βουλευτές Πίνακα Διανομής
(Διά της Βουλής των Ελλήνων)

ΘΕΜΑ: Απάντηση στις με αριθμ. πρωτ. 2623/16.1.2024 και 2741/22.1.2024 ερωτήσεις και στη με αριθμ. πρωτ. 952/17.1.2024 αναφορά.

Σε απάντηση των με αριθμ. πρωτ. 2623/16.1.2024 και 2741/22.1.2024 ερωτήσεων, καθώς και της με αριθμ. πρωτ. 952/17.1.2024 αναφοράς, που κατέθεσαν οι αναγραφόμενοι στον πίνακα διανομής Βουλευτές, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Βάσει του Τμήματος 2.1. του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης[1], η Ελλάδα κοινοποίησε στην Ε. Επιτροπή μέτρο ενίσχυσης προκειμένου να επιδοτήσει την τιμολογητέα κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας μη οικιακών καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας με παροχές ισχύος μέχρι και 35 kVA, καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν κύρια δραστηριότητα με Κωδικό Αριθμό Δραστηριότητας (ΚΑΔ) 10.71, καθώς και καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας με παροχή αγροτικής χρήσης.

Το ανωτέρω μέτρο ενίσχυσης εγκρίθηκε από την Ε. Επιτροπή με την απόφαση C (2022) 7146/3.10.2022 final - *SA. 103978 (2022/N) – Greece TCF: Subsidy scheme to non-household electricity consumers up to 35 kVA, operating as bakeries or on an agricultural tariff*, η οποία εν συνεχεία τροποποιήθηκε με την C (2023) 3351/16.05.2023 final απόφαση *SA. 106574 (2023/N) – Greece TCTF: Subsidy scheme to non-household electricity consumers up to 35 kVA, operating as bakeries or on an agricultural tariff (amendments*

Στα σημεία 10 και 34 της δεύτερης ως άνω απόφασης, και κατ' εφαρμογή των τότε προβλεπομένων στο Τμήμα 2.1 του προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης, προβλέπονται τα ανώτατα όρια του συνολικού ποσού ενίσχυσης, δυνάμει του Τμήματος 2.1, ανά δικαιούχο για κάθε κατηγορία

[1] Ανακοίνωση της Επιτροπής - Προσωρινό πλαίσιο κρίσης και μετάβασης για τη λήψη μέτρων κρατικής ενίσχυσης με σκοπό τη στήριξη της οικονομίας μετά την επίθεση της Ρωσίας κατά της Ουκρανίας 2023/C 101/03, ως ισχύει επί του παρόντος, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/PDF/?uri=CELEX:02023XC0317(01)-20231121

δικαιούχων, για τη δε περίπτωση καταναλωτών ηλεκτρικής ενέργειας με παροχή αγροτικής χρήσης, ορίζεται ότι το συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά δικαιούχο δεν μπορεί να υπερβαίνει ανά πάσα στιγμή τις 250.000,00€.

Στη δημοσιευθείσα ΚΥΑ υπ' αρ. ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/152/4/02.01.2023 επαναλαμβάνονται τα ανωτέρω όρια του συνολικού ποσού ενίσχυσης ανά δικαιούχο για κάθε κατηγορία δικαιούχων[2].

Δεδομένου ότι αρμόδιο Υπουργείο για το εν λόγω καθεστώς ενίσχυσης είναι το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, το οποίο επέσπευσε και εφαρμόζει το μέτρο και το οποίο έχει όλες τις πληροφορίες σχετικά με τους δικαιούχους, τα καταβαλλόμενα ποσά και εν γένει τον τρόπο εφαρμογής του συγκεκριμένου μέτρου, τα ερωτήματα που τίθενται θα πρέπει κατ' αρχήν να απαντηθούν από αυτό. Σε κάθε περίπτωση η Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών παρέχει, όποτε της ζητηθεί, κάθε δυνατή συνδρομή στην αρμόδια Υπηρεσία εφαρμογής και βρίσκεται στην παρούσα φάση σε συνεργασία με όλες τις υπηρεσίες προκειμένου να συμβάλει στην αντιμετώπιση κάθε ζητήματος, εφόσον, βέβαια, αυτό βρίσκεται εντός των ορίων αρμοδιότητάς της. Στο πλαίσιο αυτό θέτουμε υπόψη σας τις κάτωθι αποσαφηνίσεις:

Η διασφάλιση της μη υπέρβασης του προαναφερθέντος ανώτατου ορίου του συνολικού ποσού καταβαλλόμενης κρατικής ενίσχυσης γίνεται μέσω ελέγχου σώρευσης ο οποίος πραγματοποιείται σε επίπεδο *ενιαίας οικονομικής οντότητας* - επιχείρησης.

Ως *ενιαία οικονομική οντότητα* - επιχείρηση, για τους σκοπούς του δικαίου των κρατικών ενισχύσεων, ορίζεται κάθε οντότητα που ασκεί οικονομική δραστηριότητα, ανεξαρτήτως της νομικής της μορφής και του τρόπου χρηματοδότησής της, με την έννοια της παροχής αγαθών ή υπηρεσιών σε μια αγορά. Σημειώνεται ότι αν μία οντότητα δεν εμπίπτει στον ως άνω ορισμό, τότε τυχόν χρηματοδότησή της δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των κανόνων κρατικών ενισχύσεων. Ο ως άνω ορισμός έχει λειτουργική φύση, υπό την έννοια ότι εξετάζεται ανά δραστηριότητα που ασκεί η υπό εξέταση οντότητα.

Η έννοια της επιχείρησης ορίζεται στη νομολογία του ΔΕΕ ως ενιαία οικονομική οντότητα με κοινή πηγή ελέγχου. Σύμφωνα με την παρ. 11 για την έννοια της κρατικής ενίσχυσης (2016/C 262/01), περισσότερες χωριστές νομικές οντότητες μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελούν μία οικονομική μονάδα για τους σκοπούς της εφαρμογής των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις. Η εν λόγω οικονομική οντότητα λογίζεται στη συνέχεια ως η σχετική επιχείρηση. Για τον σκοπό αυτό, το Δικαστήριο θεωρεί συναφή την ύπαρξη πλειοψηφικής συμμετοχής και άλλων λειτουργικών, οικονομικών και οργανικών δεσμών.

Χάριν απλούστευσης, στο αρθρ. 1Α της ως άνω ΚΥΑ προβλέφθηκαν ρητά περιπτώσεις επιχειρήσεων που συναποτελούν μια ενιαία οικονομική οντότητα - επιχείρηση ως εξής: αν μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης, αν μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης· αν μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί ελέγχουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση μέσω φυσικών προσώπων ή βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας· αν μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των

[2] Σημειώνεται ότι, έπειτα από την τελευταία τροποποίηση του Προσωρινού Πλαισίου κρίσης και μετάβασης, έχει υποβληθεί αίτημα των ελληνικών αρχών προς την Ε. Επιτροπή για την εκ νέου τροποποίηση της εγκριτικής απόφασης, προκειμένου να αξιοποιηθούν στην ΚΥΑ υπ'αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/152/4/02.01.2023 τόσο η παράταση ισχύος του Προσωρινού Πλαισίου Κρίσης και Μετάβασης όσο και τα αυξημένα ανώτατα όρια ενισχύσεων που μπορούν να δοθούν βάσει του Τμήματος 2.1 (ειδικά για δικαιούχους που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων το ανώτατο ποσό συνολικής ενίσχυσης έχει αυξηθεί από 250.000€ σε 280.000€) και εντός των επόμενων ημερών αναμένεται η έγκριση της Ε. Επιτροπής.

μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης. Το άρθρο προβλέπει επίσης ότι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) του πρώτου εδαφίου του με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται επίσης ενιαία επιχείρηση καθώς και ότι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις, εφόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές.

Για την περίπτωση των Γενικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (ΓΟΕΒ) και των Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (ΤΟΕΒ) πρέπει καταρχάς να εξεταστεί κατά πόσον οι ΟΕΒ και τα μέλη του αποτελούν επιχείρηση (ως ανωτέρω ορίστηκε) ή όχι, σε επόμενο στάδιο η άσκηση ή μη οικονομικών δραστηριοτήτων από πλευράς της/των επιχειρήσεων που τελικώς θα εντοπιστούν και τέλος ο εντοπισμός των πραγματικών δικαιούχων της ενίσχυσης.

Σε ό,τι αφορά την ύπαρξη επιχείρησης, σημειώνεται ότι στην εδώ εξεταζόμενη περίπτωση από τα διαθέσιμα στοιχεία δεν υπάρχουν ενδείξεις δυνατότητας άσκησης ελέγχουσας επιρροής επί των ΟΕΒ από τα μέλη του. Και αντίστροφα, δεν συνάγεται από κάποιο σημείο του θεσμικού πλαισίου που έχει τεθεί υπόψη της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων ότι τα μέλη των οργανισμών τελούν σε καθεστώς ένωσης ή εξάρτησης μεταξύ τους ώστε να αποτελούν ενιαία επιχείρηση εκ μόνου του γεγονότος ότι συμμετέχουν στον ίδιο ΓΟΕΒ ή ΤΟΕΒ. Φαίνεται μάλλον ότι στο πλαίσιο της συμμετοχής στον ΟΕΒ, κάθε αγρότης διατηρεί την αυτοτέλειά του, συμμετέχοντας απλώς σε μία ένωση προσώπων τα οποία συνδέονται με εμπράγματη σχέση προς τα αγροτικά ακίνητα μιας ορισμένης περιοχής για συγκεκριμένο σκοπό. Συνεπώς, φαίνεται υποστηρίξιμο ότι πρόκειται περί διακριτών επιχειρήσεων. Διαφορετικό είναι το ζήτημα εάν ορισμένα από τα μέλη αυτών των ΟΕΒ μπορεί να αποτελούν ενιαία οικονομική οντότητα -επιχείρηση μεταξύ τους για άλλους λόγους οι οποίοι αναφέρονται στο άρθρο 1Α της Κ.Υ.Α., όπως ισχύει άλλωστε για όλους τους δικαιούχους, αλλά πάντως όχι λόγω αυτής καθεαυτής της ιδιότητάς στους ως μελών των ΟΕΒ. Σε ένα τέτοιο ενδεχόμενο, θα εφαρμοσθούν οι σχετικοί κανόνες για το ανώτατο όριο ενίσχυσης ανά δικαιούχο, τη σώρευση με τυχόν άλλες ενισχύσεις κ.λπ.

Με δεδομένο αυτό, μπορεί να εξεταστεί αν οι ΟΕΒ ασκούν ή όχι οικονομική δραστηριότητα. Από τις πληροφορίες που τέθηκαν υπόψη της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων, πρόκειται για οντότητες με χαρακτήρα οργανισμών κοινής ωφέλειας, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα (άρθρο 12 παρ. 1 ν.δ. 3881/1958, όπως ισχύει). Από τις αρμοδιότητες που τους έχουν ανατεθεί από το κράτος, βάσει νόμου, προκύπτει ότι οι ΟΕΒ είναι τα υπεύθυνα όργανα για τη διοίκηση και ρύθμιση της χρήσης των υδάτων της περιοχής τους, καθώς και για την επιμέλεια και διαχείριση των τεχνικών έργων εγγείων βελτιώσεων προς τον σκοπό αύξησης της παραγωγής και καλύτερης εκμετάλλευσης των ακινήτων. Μεταξύ των αρμοδιοτήτων που τους έχουν ανατεθεί συγκαταλέγονται η διοίκηση, η ρύθμιση, διανομή και αστυνόμευση των υδάτων που υπάγονται στην αρμοδιότητά τους, η επιβολή των οικονομικών υποχρεώσεων των ωφελούμενων αγροτών, ο καθορισμός και η είσπραξη μισθωμάτων, δικαιωμάτων βοσκής κ.ά. (άρθρα 12 παρ. 1 και 14 παρ. 1 ν.δ. 3881/1958). Σημειώνεται ότι οι αγρότες καθίστανται υποχρεωτικά μέλη των ΟΕΒ (άρθρο 13 παρ. 2 ν.δ. 3881/1958), στους οποίους και πληρώνουν εισφορά ανάλογα με την έκταση του ακινήτους τους κ.λπ. (άρθρο 15 ν.δ. 3881/1958). Σε ό,τι αφορά τις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι δραστηριότητες των ΟΕΒ αφορούν μεγάλης κλίμακας έργα και παρεμβάσεις (πχ κύρια έργα γενικού ενδιαφέροντος Α΄ τάξης όπως έργα διευθετήσεως ποταμών και μεγάλων χειμάρρων, φράγματα, διώρυγες και σήραγγες για την παροχέτευση ή αποχέτευση υδάτων, έργα γενικότερης εθνικής σημασίας, κλπ) δεν αποκλείεται αυτές οι υπηρεσίες να παρέχονται μέσα στο πλαίσιο άσκησης δημόσιας εξουσίας που έχει εκχωρηθεί στους οργανισμούς αυτούς με μεταφορά αρμοδιοτήτων και, επομένως, τυχόν ενίσχυση από εθνικούς πόρους προς τις δραστηριότητές τους αυτές να μην ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης. Αντίθετα, έργα μικρότερης κλίμακας (Β’ και ιδίως Γ’ Τάξης) και δη αυτά που προορίζονται για την εξυπηρέτηση των αναγκών συγκεκριμένων αγροτών, είναι πιο πιθανό να αποτελούν οικονομικές δραστηριότητες. Σε κάθε

περίπτωση για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων επ' αυτού απαιτείται λεπτομερής εξέταση ανά περίπτωση και ολοκληρωμένη γνώση της πραγματικής και νομικής κατάστασης. Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση, ακόμα και αν ασκείται εν τέλει οικονομική δραστηριότητα, εξετάζοντας ποιος είναι ο πραγματικός δικαιούχος της ενίσχυσης, δεν διαφαίνεται υφιστάμενη παρακράτηση πλεονεκτήματος προς όφελος του ίδιου του ΟΕΒ, παρά το γεγονός ότι η σύνδεση του ηλεκτρικού ρεύματος γίνεται στο δικό του ΑΦΜ για διαχειριστικούς λόγους, καθώς το κόστος της ενέργειας αφορά στην κατανάλωση ρεύματος για την άρδευση των εκτάσεων των αγροτών, για την οποία μάλιστα αυτοί καταβάλλουν και σχετικές εισφορές στους ΟΕΒ (βάσει της αρχής της ανταποδοτικότητας ανάλογα με την έκταση και την ωφέλεια που αυτά αποκομίζουν, όπως προκύπτει εν γένει από το θεσμικό πλαίσιο). Υπό τα δεδομένα αυτά, οι ΓΟΕΒ και ΤΟΕΒ φαίνεται να λειτουργούν απλώς ως όχημα, μέσω του οποίου και διοχετεύονται οι εκάστοτε ωφέλειες προς τους αγρότες που υπάγονται στην αρμοδιότητά τους (μεταξύ αυτών και οι κρατικές ενισχύσεις που αφορούν την κρατική επιδότηση ηλεκτρικού ρεύματος που προορίζεται για αυτούς, κατά το μέτρο που αφορά τις γεωτρήσεις για την άρδευση των καλλιεργειών τους).

Επομένως, πραγματικοί λήπτες της ενίσχυσης είναι οι αγρότες- μέλη των ΤΟΕΒ, στο επίπεδο των οποίων πρέπει να εξετάζεται η συμμόρφωση με τα τιθέμενα από το αρθρ.3 της ΚΥΑ (βλ. και παρ. 10 και 34 της εγκριτικής απόφασης) ανώτατα όρια ενίσχυσης, το οποίο όριο για τους δραστηριοποιούμενους στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων ανέρχεται, σύμφωνα με την ισχύουσα απόφαση, στο ποσό των 250.000 €, συνυπολογιζόμενων όλων των ενισχύσεων που ο εν λόγω αγρότης και τυχόν άλλες οντότητες που συνιστούν ενιαία με αυτόν επιχείρηση κατά τα προαναφερθέντα έχει λάβει δυνάμει καθεστώτων ενίσχυσης που στηρίζονται στο Τμήμα 2.1 του Προσωρινού Πλαισίου – και άρα όχι μόνο του καθεστώτος επιδότησης ηλεκτρικού ρεύματος που θεσπίστηκε με την ΚΥΑ υπ'αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/152/4/02.01.2023 - υπό την προϋπόθεση και στο βαθμό που η σχετική κατανάλωση ηλεκτρικού ρεύματος καλύπτει τις ανάγκες των αγροτών.

Επισημαίνεται, σε κάθε περίπτωση, ότι η Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων δεν είναι σε θέση να γνωρίζει με ασφάλεια το σύνολο του θεσμικού πλαισίου και των πραγματικών καταστάσεων και των σχέσεων που δημιουργούνται στους κόλπους εκάστου σχηματισμού ή αν συντρέχουν συνθήκες οι οποίες, αν ετίθεντο σε γνώση της, θα οδηγούσαν στην εξαγωγή των ίδιων ή διαφορετικών συμπερασμάτων.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΘΕΟΧΑΡΗΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

Βουλευτές κ.κ.:

Αυλωνίτη Αλέξανδρο
Βέττα Καλλιόπη
Γαβρήλο Γιώργο
Δούρου Ρένα
Ζαμπάρα Μίλτο
Θρασκιά Ράνια
Καλαματιανό Διονύση
Καραμέρο Γιώργο
Κόκκαλη Βασίλη
Κοντοτόλη Μαρίνα
Μάλαμα Κυριακή
Μαμουλάκη Χάρη
Μεϊκόπουλο Αλέξανδρο
Μπάρκα Κωνσταντίνο
Παναγιωτόπουλο Ανδρέα
Παπαηλιού Γιώργο
Παππά Νίκο
Πούλου Παναγιού
Σαρακιώτη Γιάννη
Τζάκρη Θεοδώρα
Χρηστίδου Ραλλία
Ψυχογιό Γιώργο
(για την ερώτηση 2623/16.1.2024)

Κατρίνη Μιχάλη
(για την ερώτηση 2741/22.1.2024) και

Δημοσχάκη Αναστάσιο
(για την αναφορά 952/17.1.2024)

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Υφυπουργού (Φορολογικής Πολιτικής)
3. Γραφείο Υπηρεσιακής Γραμματέως
4. Υπηρεσία Συντονισμού